

KODEKS DOBRYCH PRAKTYK ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO

PREAMBUŁA

Sektor organizacji pożytku publicznego (opp) od kilku lat stale się rozrasta zarówno jeśli chodzi o liczbę podmiotów jak też środki finansowe będące w ich dyspozycji. Zgodnie z danymi na dzień 21 grudnia 2014 r. 8.695 organizacji pozarządowych posiada status organizacji pożytku publicznego. Natomiast, jak wynika ze sprawozdań merytorycznych składanych przez organizacje pożytku publicznego Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej suma przychodów wszystkich organizacji w 2013 r. wyniosła 6.139.702.607,47 zł

Organizacja pożytku publicznego (opp) jest kwalifikowaną kategorią organizacji pozarządowej, której głównym celem jest działalność społecznie użyteczna, i która nie działa w celu osiągnięcia zysku, a ewentualnie uzyskany dochód przeznacza na prowadzenie tej działalności.

Wprowadzając wymogi warunkujące posiadanie statusu organizacji pożytku publicznego, takie jak obowiązek sprawozdawczy, czy obowiązek przeznaczania nadwyżki przychodów nad kosztami na działalność pożytku publicznego, ale także i wymogów dotyczących wewnętrznej organizacji tych podmiotów (posiadanie kolegiального organu kontroli lub nadzoru, czy wymogów odnoszących się do członków tego organu jak i organu zarządzającego) ustawodawca, przyznał tym organizacjom prawo do korzystania z wielu zwolnień z obowiązku świadczenia danin publicznoprawnych, dotacji z budżetu państwa, czy uprzywilejowanego dostępu do środków masowego przekazu. Tak szeroki katalog uprawnień wskazuje na szczególną misję i wyjątkowo ważne cele publiczne i społeczne pełnione przez te organizacje.

Ustawodawca w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.), w związku z różnorodnością form prawnych w jakich działają opp zrezygnował ze szczegółowego uregulowania pewnych kwestii (np. dot. organów wewnętrznych i ich funkcji), pozostawiając tym samym możliwość tworzenia przez organizacje własnej odpowiadającej charakterem organizacji wewnętrznej struktury.

Jednocześnie ustawodawca, tworząc ramy prawne działającej przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej Rady Działalności Pożytku Publicznego będącej jego organem opiniotwórczym, przyznał jej istotną rolę w zakresie tworzenia mechanizmów informowania o standardach prowadzenia działalności pożytku publicznego.

Niniejszy dokument, opracowany przez Departament Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej we współpracy z Radą Działalności Pożytku Publicznego, zawierający „dobre praktyki” organizacji pożytku publicznego odnosi się do podstawowych dziedzin działalności organizacji pożytku publicznego. Dotyczy zasad i trybu pracy ich organów statutowych, kwestii związanych z gospodarką finansową organizacji, w tym kwestii wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

„Kodeks Dobrych praktyk” stanowi zbiór szczegółowych zasad zachowania się, skierowanych zarówno do organów organizacji jak również jej członków. Służą utrwalaniu dobrych obyczajów korporacyjnych. Na ów zbiór składa się szereg miękkich ale i niekiedy twardych reguł postępowania, które powinny zostać zastosowane podczas formułowania lub zmiany statutu organizacji. Ogólność jego sformułowań pozwala mu natomiast stać się uniwersalnym rozwiązaniem, mającym

zastosowanie i odniesienie do organizacji pożytku publicznego działających w różnych, dopuszczalnych prawem formach i nierzadko o różnej strukturze.

Kodeks został opracowany na bazie wynikających ze stosowania przepisów ustawy, doświadczeń Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, a także na podstawie doświadczeń zebranych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego w ciągu dziesięciu lat jej istnienia.

Poprzez przedmiotowy dokument zdecydowano się zarekomendować wzory postępowania („dobre praktyki”) godne zastosowania, będące zarazem pomocą w sytuacjach gdzie przepis ustawy milczy. Poprzez ustanowienie jednakowych standardów działania na poziomie ich władz, a w szczególności ich kompetencji nastąpi niewątpliwie usystematyzowanie wewnętrznej struktury organizacyjnej wszystkich organizacji posiadających status organizacji pożytku publicznego.

Standaryzacja taka potrzebna jest ze względu na wagę zlecanych zadań publicznych, a także na znaczenie świadczonych przez organizacje pożytku publicznego usług, w szczególności na rzecz osób fizycznych będących w trudnej sytuacji życiowej. Przemawia za nią duży udział środków publicznych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych dofinansowujących w znacznym stopniu działalność organizacji pożytku publicznego (wg. informacji Ministerstwa Finansów łączna kwota 1% podatku należnego przekazana na rzecz organizacji pożytku publicznego z rozliczenia za 2013 r. wyniosła 506,6 mln. zł).

Celem dokumentu jest jednocześnie umacnianie transparentności organizacji pożytku publicznego, poprawa jakości komunikacji tych organizacji z innymi działającymi na rynku organizacjami, beneficjentami ale także z organami administracji publicznej.

CEL OPP

Podstawowym celem organizacji pożytku publicznego jest prowadzenie działalności społecznie użytecznej, która skupia się na zaspokajaniu potrzeb zbiorowych, a nie partykularnych.

Działalność organizacji pożytku publicznego prowadzona jest zgodnie z ideą prymatu działalności społecznej (działalności pożytku publicznego) nad działalnością gospodarczą.

Interes publiczny musi być dominujący zarówno w zakresie wyznaczania samego celu organizacji, jak i w zakresie doboru sposobu realizacji tego celu.

ZASADY OGÓLNE

I. POGŁĘBIANIA ZAUFANIA SPOŁECZNEGO

Każda OPP prowadzi swoją działalność w oparciu o wynikające z niniejszego kodeksu standardy dotyczące ich organizacji w stosunkach wewnętrznych jak i zewnętrznych.

Zakazane jest działanie sprzeczne z prawem, statutem lub celem, dla którego organizacja została powołana. Osoby angażujące się w działalność organizacji powstrzymują się od działań mających jedynie na celu osiągnięcie korzyści osobistych.

II. PROFESJONALIZMU

Organizacja prowadzi działalność statutową w sposób zapewniający ich wysoką jakość i przy wykorzystaniu wszelkich posiadanych zasobów wiedzy, umiejętności i dostępnych środków.

Członkowie, pracownicy i inne osoby zaangażowane w działalność organizacji wykonują powierzone im funkcje z zaangażowaniem, konsekwencją i należytą starannością.

Organizacja dba o dobre relacje z otoczeniem – obywatelami, władzami samorządowymi, innymi organizacjami. Respektuje osiągnięcia innych organizacji prowadzących działalność w danej dziedzinie/obszarze.

III. PRACY SPOŁECZNEJ CZŁONKÓW ORGANÓW

Organizacja powinna opierać swoją działalność na społecznej/honorowej pracy członków i innych osób zaangażowanych w jej działalność.

Wynagrodzenie powinno być wypłacane jedynie gdy uzasadnia to charakter świadczonych usług oraz stopień zaangażowania w działania organizacji utrudniające bądź uniemożliwiające podjęcie innej pracy zarobkowej. Wynagrodzenie powinno wówczas być ustalane na podstawie przejrzystych procedur i zasad oraz pozostawać w rozsądnym stosunku do skali oraz wyników ekonomicznych prowadzonej działalności, a także wiązać się z zakresem odpowiedzialności wynikającej z pełnionej

funkcji z uwzględnieniem poziomu wynagrodzenia członków organu kontroli lub nadzoru w podobnych organizacjach.

IV. PRZEJRZYSTOŚCI DZIAŁANIA

Organizacja pożytku publicznego w swoich działaniach kieruje się zasadą przejrzystości i jawności, która obowiązuje również członków jej organów. W możliwie najpełniejszy sposób, udostępnia opinii publicznej informacje na temat swojej działalności, w tym źródeł jej finansowania i sposobów wydatkowania posiadanych środków. Organizacja powinna prowadzić przejrzystą i efektywną politykę informacyjną, zarówno z wykorzystaniem tradycyjnych metod, jak i z użyciem nowoczesnych technologii.

Dbą o to, aby jej coroczne sprawozdania z działalności w sposób pełny i wyczerpujący informowały opinię publiczną o prowadzonej przez nią działalności.

V. RACJONALNEGO GOSPODAROWANIA

Organizacja pożytku publicznego w swoich działaniach powinna kierować się zasadą racjonalności, mianowicie powinna starać się maksymalizować efekty (przy określonych nakładach) bądź minimalizować nakłady (przy zakładanych efektach). Dotyczyć to powinno zwłaszcza gospodarowania środkami publicznymi, w tym 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, darowiznami oraz środkami pochodzącymi z ofiarności publicznej.

Jego istotą jest dokonywanie najbardziej korzystnych wyborów przy podejmowaniu decyzji w zakresie celów społeczno-gospodarczych oraz środków i metod ich realizacji. Oznacza to, że aby można było mówić o racjonalnym gospodarowaniu przez organizację pożytku publicznego, musi zaistnieć możliwość wyboru celów, środków, metod spośród różnych konkurencyjnych i alternatywnych (a przez to wariantowych) wobec siebie rozwiązań w oparciu o odpowiednie kryteria wyboru.

VI. PRZESTRZEGANIA PROCEDUR KONTROLNYCH

Statut organizacji pożytku publicznego powinien zapewniać każdemu członkowi lub członkowi jej organów prawo wglądu w dokumentację prowadzoną przez organizację, a także prawo do żądania wyjaśnień od władz organizacji.

Realizacja ww. uprawnień polega przede wszystkim na możliwości przeglądania, na zasadach określonych w przepisach wewnętrznych (np. statucie), ksiąg i dokumentów organizacji, sporządzania bilansu dla swego użytku lub żądania wyjaśnień od właściwego organu.

DOBRE PRAKTYKI STRUKTURY WEWNĘTRZNEJ OPP

Obecnie obowiązująca regulacja organizacji wewnętrznej podmiotów posiadających status organizacji pożytku publicznego jest zbyt ramowa, dlatego też w zakresie nieuregulowanym stosuje się przepisy ustaw, na podstawie których podmioty te zostały tworzone (np. ustawy Prawo o stowarzyszeniach czy ustawy o fundacjach). Jednak zawarte w nich regulacje dotyczące organów wewnętrznych są szcążkowe i nie dają pełnej jasności w tym przedmiocie. Celem niniejszego dokumentu jest usystematyzowanie informacji o wewnętrznej strukturze organizacyjnej wszystkich organizacji posiadających status organizacji pożytku publicznego poprzez ustanowienie jednakowych standardów na poziomie ich władz.

W powyższym celu zostały sformułowane „dobre praktyki” zasad i sposobu działania organizacji pożytku publicznego, dotyczące organu uchwałodawczego, organu kontroli lub nadzoru i organu zarządzającego. Należy podkreślić, że część odnosząca się do organu uchwałodawczego jako najwyższej władzy w organizacji będzie miała zastosowanie do tych podmiotów, które właściwa ustawa obliuguje do jego powołania / (którym właściwa ustawa nakazuje obowiązek jego powołania) (do organizacji typu korporacyjnego, np. stowarzyszeń). „Dobre praktyki” dotyczące organu uchwałodawczego w odniesieniu do fundacji będą miały zastosowanie jedynie wówczas, gdy statut fundacji przewiduje powołanie takiego organu.

I. ORGAN UCHWAŁODAWCZY (NP. WALNE ZGROMADZENIE, WALNE ZEBRANIE DELEGATÓW)

Organ uchwałodawczy jako najwyższa władza w organizacji powinien skupiać/posiadać najważniejsze kompetencje związane w szczególności z konstytuowaniem treści aktu ustrojowego dla organizacji jakim jest statut (uchwalenie bądź zmiana statutu), organizacją zasad i trybu prac jej organów (uchwalenie regulaminu prac organu zarządzającego i organu kontroli lub nadzoru), dotyczące kwestii gospodarki finansowej (podjęcie uchwały w przedmiocie podziału zysku czy zatwierdzenia rocznych sprawozdań z działalności) i zakończenia działalności (otwarcie likwidacji lub ogłoszenie upadłości).

1. Posiedzenia organu uchwałodawczego powinny odbywać się w miejscu, czasie i w sposób ułatwiający uczestnictwo jak najszerszemu kręgowi jego członków. Rekomenduje się zwoływanie posiedzeń nie rzadziej niż raz w roku. Natomiast w przypadkach wyjątkowych, z uwagi na złożoność struktury organizacyjnej, posiedzenia organu uchwałodawczego powinny odbywać się z mniejszą częstotliwością jednak nie rzadziej niż raz na dwa lata.
2. Do właściwości tego organu powinno należeć podejmowanie najważniejszych dla organizacji uchwał, w szczególności w przedmiocie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego, a także uchwał w przedmiocie przeznaczenia uzyskanej w danym roku nadwyżki.
3. Projekty uchwał oraz inne istotne materiały będące przedmiotem posiedzenia powinny być przedstawione członkom wraz z uzasadnieniem oraz w czasie umożliwiającym zapoznanie się z nimi i dokonanie ich oceny. W przypadkach uzasadnionych, z uwagi na charakter

dokumentu powinien zostać dostarczony wraz z opinią organu nadzoru i kontroli (np. uchwała w przedmiocie przeznaczenia nadwyżki czy zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego).

4. Organ uchwałodawczy powinien mieć regulamin, określający szczegółowe zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał. Regulamin powinien zawierać w szczególności postanowienia dotyczące wyborów, w tym wyboru członków organu zarządzającego oraz organu kontroli lub nadzoru.
5. Na posiedzeniach powinni być obecni członkowie organu zarządzającego i organu kontroli lub nadzoru, aby w razie potrzeby udzielić stosownych wyjaśnień i informacji dotyczących spraw organizacji.
6. W stosunku do uchwał i innych postanowień organu uchwałodawczego powziętych z naruszeniem obowiązujących przepisów prawa lub postanowień statutu powinny przysługiwać wewnętrzne, przysługujące członkom, środki ich zaskarżenia.

II. ORGAN KONTROLI LUB NADZORU (NP. KOMISJA REWIZYJNA, RADA NADZORCZA)

1. Organ kontroli lub nadzoru corocznie przedkłada organowi uchwałodawczemu ocenę sytuacji organizacji z uwzględnieniem jej kondycji finansowej i osiągniętych czy realizowanych przez organizację celów.
2. Członek organu kontroli lub nadzoru powinien posiadać należyte wykształcenie, doświadczenie zawodowe oraz doświadczenie życiowe, reprezentować wysoki poziom moralny oraz być w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu, pozwalającą mu w sposób właściwy wykonywać swoje funkcje.
3. Członkowie organu kontroli lub nadzoru powinni podejmować odpowiednie działania aby otrzymywać od organu zarządzającego regularne i wyczerpujące informacje o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności organizacji.
4. Organizacja powinna opierać swoją działalność na społecznej/honorowej pracy członków i innych osób zaangażowanych w jej działalność.
5. Członkowie organu kontroli lub nadzoru powinni brać udział w posiedzeniach organu uchwałodawczego, w szczególności jeżeli jest to uzasadnione charakterem dokumentu będącego przedmiotem posiedzenia.
6. Zasady i tryb pracy oraz podział kompetencji powinny wynikać z regulaminu, który jest jawny i ogólnie dostępny.

7. Członek organu kontroli lub nadzoru powinien powiadomić pozostałych członków tego organu o zaistniałym konflikcie interesów mogącym mieć wpływ na jego bezstronność oraz wyłączyć się na tej podstawie z prowadzonych działań.

III. ORGAN ZARZĄDZAJĄCY

1. Organ zarządzający (Zarząd) kieruje się interesem organizacji, który jest zgodny z celami wyznaczonymi przez jej statut. Ponadto określa strategię oraz główne cele i działania organizacji i przedkłada je organowi kontroli lub nadzoru. Działa ze szczególną starannością zgodnie z prawem i dobrą praktyką oraz dba o przejrzystość i efektywność organizacji w stosunkach zewnętrznych.
2. Członek organu zarządzającego powinien przede wszystkim mieć na względzie interes organizacji.
3. Organizacja powinna opierać swoją działalność na społecznej/honorowej pracy członków i innych osób zaangażowanych w jej działalność.
4. Członkowie organu zarządzającego powinni brać udział w posiedzeniach organu uchwałodawczego.
5. Zasady i tryb pracy oraz podział kompetencji powinny wynikać z regulaminu, który jest jawny i ogólnie dostępny.

SPRAWY FINANSOWE

OGÓLNE

1. Organizacja pożytku publicznego powinna prowadzić sprawy finansowe z należytą starannością. Wszelkie operacje księgowo – finansowe powinny być właściwie dokumentowane, zgodnie z przepisami oraz przyjętymi normami.
2. Organizacja pożytku publicznego powinna mieć sporządzoną i zatwierdzoną, przez odpowiednie organy organizacji, politykę rachunkowości.
3. Planowanie statutowych działań organizacji powinno mieć odzwierciedlenie w budżecie organizacji.
4. Sprawy finansowe powinny być ważnym elementem w strategii działania organizacji. Za zarządzanie finansami organizacji formalnie odpowiedzialni są prezesi bądź członkowie zarządu.
5. Dobrą praktyką jest tworzenie projektu budżetu organizacji na kolejny rok.
6. Sprawozdanie finansowe organizacji musi być sporządzone max. po upływie 3 miesięcy od dnia bilansowego a zatwierdzone nie później niż w 6 miesięcy od dnia bilansowego.
7. Sprawozdania finansowe organizacji powinny być poddawane co pewien czas analizie.

8. Sprawozdania organizacji powinny być upublicznione na jej stronie internetowej (niezależnie od obowiązku zamieszczenia ich na stronie MPiPS);
9. Rekomenduje się, aby w miarę możliwości wszelkie transakcje dokonywane przez organizacje pożytku publicznego miały charakter bezgotówkowy. Należy pamiętać, że przepisy ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu nakładają na organizacje dokonujące transakcji gotówkowych przekraczających równowartość 15 tys. euro pewne obowiązki polegające na ich rejestracji. Transakcje gotówkowe przekraczające równowartość 15 tys. euro podlegają pod przepisy ustawy

WYDATKOWANIE ŚRODKÓW Z 1% PODATKU

Środki finansowe otrzymane z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego (art. 27 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).

1. Środki finansowe otrzymane z 1% podatku dochodowego są własnością organizacji i pozostają w wyłącznej jej dyspozycji; organizacja odpowiada za prawidłowe ich wydatkowanie;
2. Wskazanie przez podatnika podatku dochodowego od osób fizycznych „celu szczegółowego” w zeznaniu podatkowym, na który mają być przeznaczone przekazane środki z 1% podatku nie ma charakteru wiążącego dla organizacji (nie jest jej prawnym obowiązkiem przekazanie tych środków na ten cel);
3. Organizacja pożytku publicznego decydując się na zbieranie środków z 1% podatku na rzecz osoby fizycznej wskazanej w zeznaniu jako „cel szczegółowy” powinna w tym celu zawrzeć stosowną umowę/porozumienie z tą osobą, która określi wzajemne prawa i obowiązki stron;
4. Gromadzone w ramach „celu szczegółowego” środki nie powinny ulegać pomniejszeniu/ nie powinny pokrywać (być przeznaczane) tzw. kosztów administracyjnych związanych z ich gromadzeniem, chyba że zebrana suma w zupełności wystarczy na zaspokojenie potrzeby wskazanej w „celu szczegółowym”;
5. Zakres prowadzonej działalności pożytku publicznego, a tym samym pewne obszary, które mogą być objęte wydatkami z 1% podatku dochodowego powinny być określone w statucie organizacji.
6. Środki finansowe otrzymane z 1% podatku dochodowego nie muszą być wydatkowane w roku, w którym organizacja je otrzymała. Jednakże rekomenduje się wykorzystanie ich w rozsądnym okresie, mając na uwadze dążenie do zapewnienia stałej/nieprzerwanej pomocy/stałej realizacji celów statutowych
7. Środki finansowe otrzymane z 1% podatku dochodowego nie mogą być wydatkowane na działalność gospodarczą organizacji, ani nie mogą stanowić wkładu do zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;
8. Środki z 1% podatku dochodowego powinny być wyodrębnione księgowo, by móc przejrzysto wykazać na co zostały przeznaczone;
9. Inwestowanie środków z 1% podatku dochodowego na rynkach kapitałowych może być dopuszczalne tylko w przypadku inwestycji w bezpieczne instrumenty tj. obligacje, bony skarbowe, depozyty bankowe i inne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa lub NBP;

10. Środki finansowe otrzymane z 1% podatku dochodowego nie powinny być wydatkowane na kampanie reklamowe wzywające podatników do przekazania 1% podatku dochodowego na rzecz organizacji; działalność reklamowa tego typu nie jest działalnością pożytku publicznego;
11. Organizacja pożytku publicznego powinna samodzielnie ustalić reguły przyznawania wsparcia w ramach mechanizmu 1% podatku. Reguły te powinny szczegółowo określić kryteria i tryb przekazywania środków jak również sposób ich rozliczania;
12. Kryteria przyznawania środków osobom fizycznym powinny być jednakowe dla nich wszystkich, jeśli należą do tej samej grupy odbiorców działań organizacji;
13. Udzielanie wsparcia osobie fizycznej, na rzecz której podatnicy przekazywali środki w ramach tzw. celu szczegółowego, powinno nastąpić na podstawie zawartej umowy/porozumienia, określającej wzajemne prawa i obowiązki stron;
14. Organizacja może przeznaczać środki z 1% podatku na udzielanie pomocy społecznej¹ jeśli statut to przewiduje i istnieją jasno określone kryteria, komu pomoc może przysługiwać;
15. Środki finansowe otrzymane z 1% podatku dochodowego mogą być wydatkowane na działalność realizowaną poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej tylko w sytuacji jeśli statut organizacji przewiduje prowadzenie działalności poza terytorium kraju;
16. Środki finansowe otrzymane z 1% podatku dochodowego mogą być przeznaczane na wydatki inwestycyjne w majątek trwały o ile jest on wykorzystany do prowadzenia działalności pożytku publicznego;
17. Środki finansowe otrzymane z 1% podatku dochodowego nie mogą być przeznaczane na inwestycje w majątek trwały, który byłby wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej.
18. Środki finansowe otrzymane z 1% podatku dochodowego nie mogą być przeznaczane zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
19. Organizacja pożytku publicznego, która została w danym roku pozbawiona bezpośredniego uprawnienia otrzymania środków z 1% podatku dochodowego nie może otrzymywać tych środków za pośrednictwem innej organizacji pożytku publicznego.

POZOSTAŁE KWESTIE FINANSOWE

1. Wysokość kosztów zarządzania/ogólnego zarządu lub kosztów administracyjnych powinna pozostawać w uzasadnionej relacji do kosztów działalności pożytku publicznego. To działalność pożytku publicznego musi stanowić podstawową działalność organizacji!
2. Wielkość kosztów ponoszonych na działalność gospodarczą nie powinna przekraczać wielkości kosztów działalności pożytku publicznego organizacji. To działalność pożytku publicznego musi stanowić podstawową działalność organizacji!
3. Zbyt duży poziom zadłużenia organizacji, które nie ma pokrycia w majątku, może wpłynąć na zmniejszenie wiarygodności organizacji oraz efektywności jej działania. Dlatego rekomendujemy, aby stan zadłużenia nie trwał dłużej niż 1 rok (wyjątek mogą stanowić jedynie zadłużenia związane z kredytami inwestycyjnymi);

---

¹ Pomoc społeczną w Polsce organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując z organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. W zasięgu zainteresowań systemu pomocy społecznej znajdują się następujące kwestie społeczne: ubóstwo, wykluczenie społeczne (marginalizacja), bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność oraz wiele innych kształtujących trudną życiowo sytuację jednostki, w szczególności ekonomiczną.

4. Kilka źródeł finansowania działań organizacji, które zapewnią wiarygodność i stabilność finansową organizacji;
5. Dobrym rozwiązaniem wzmacniającym stabilność finansową organizacji pożytku publicznego jest tworzenie funduszu statutowego oraz funduszu zapasowego. Wzmocnienie i ochrona finansowania działalności organizacji pożytku publicznego w ten sposób może zapewnić przynajmniej w podstawowym stopniu finansowanie organizacji, w przypadku wystąpienia straty na jej działalności.
6. Należy pamiętać o obowiązku badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta (dotyczy organizacji określonych w przepisach ustawy o rachunkowości i rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego). Jednocześnie rekomenduje się, aby wszystkie organizacje, w miarę możliwości, niezależnie od obowiązków wynikających z ww. przepisów, poddawały swoje sprawozdania finansowe badaniu przez biegłego rewidenta.

DOBRE PRAKTYKI W RELACJACH Z OTOCZENIEM

1. W przypadku wystąpienia w organizacji zmian o charakterze rejestrowym, w tym przede wszystkim zmian siedziby organizacji, należy je niezwłocznie zgłosić do właściwego sądu rejestrowego.
2. W celu zapewnienia jak największej przejrzystości organizacji, na stronie internetowej powinny znajdować się m.in.: statut, podstawowe regulacje wewnętrzne, informacje i dokumenty związane z walnymi zgromadzeniami, dane kontaktowe, a także sprawozdania;
3. Dobrą praktyką w przypadku wymieniania korespondencji z innymi podmiotami (prywatnymi bądź publicznymi) jest podawanie pełnych danych kontaktowych tj. nazwy, adresu siedziby, numeru KRS, numeru regon, adresu strony internetowej, adresu poczty elektronicznej oraz numeru telefonu i faksu;
4. Organizacja pożytku publicznego powinna zapewnić odbiorcom swoich działań jasną i rzetelną informację o prowadzonych działaniach;
5. Organizacja pożytku publicznego powinna dążyć do jak najlepszego poznania potrzeb odbiorców jej działań, w takim zakresie, w jakim może to być przydatne do dostosowania jej działalności do sytuacji odbiorców.
6. Organizacja pożytku publicznego powinna dysponować odpowiednimi procedurami i zasadami dotyczącymi kontaktów z mediami i prowadzenia polityki informacyjnej, zapewniającymi spójne i rzetelne informacje o organizacji.
7. Dobrą praktyką organizacji pożytku publicznego jest by, w zakresie zgodnym z przepisami prawa i uwzględniającym jej interesy, udostępniała przedstawicielom mediów informacje na temat swojej bieżącej działalności;
8. W przypadku zatrudniania członka organizacji do zadań merytorycznych organizacja powinna szczególnie zadbać o oddzielenie obowiązków członka od obowiązków pracownika (np. poprzez wyraźne zapisanie w zakresie obowiązków).